

Wapenunie

ELEKTRONISCHE REGISTERS ERKENDE PERSONEN

Samenvatting

Tijdens de voorbije weken werden tal van wijzigingen aan de reglementering inzake wapens gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Na ongeveer 90 jaar laat de wapenwet eindelijk toe dat erkende personen hun registers bijhouden via een elektronisch systeem. Voor erkende wapenhandelaars en tussenpersonen zal een elektronisch register verplicht zijn vanaf 20 oktober 2025. De systemen moeten voldoen aan strikte voorwaarden om de authenticiteit van de herkomst, de integriteit van de inhoud en de leesbaarheid van de gegevens te waarborgen.

Wapenunie wenst, samen met Franstalige zusterorganisatie UFA en alle aangesloten wapenhandelaars een gezamenlijk platform uit te bouwen dat betrouwbaar is, aan de strengste voorwaarden voldoet en klantvriendelijk is. Dit platform moet de wapenhandel tijd besparen bij het vervullen van de talrijke administratieve verplichtingen die eigen zijn aan de sector. Het moet fouten bij registraties zo goed als onmogelijk maken zodat wapenhandelaars die dit systeem gebruiken meer rechtszekerheid hebben.

Eind november zullen we een concreet voorstel voor ontwikkeling van een applicatie overmaken aan de erkende wapenhandelaars.

I. REGISTERS VAN ERKENDE PERSONEN

Een correcte registratie van vergunningsplichtige wapens, munitie en aan de proef onderworpen onderdelen vormt de hoeksteen van het controleregime op economische activiteiten met wapens. Reeds sedert de eerste uitvoeringsbesluiten van de wapenwet van 3 januari 1933 werd de verplichting opgelegd om registers bij te houden. Deze verplichting geldt voor alle erkende personen

Artikel 23 van het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot uitvoering van de wapenwet verplicht de erkende personen die vergunningsplichtige wapens¹ verkrijgen, vervaardigen, in hun bezit houden of overdragen om de volgende registers bij te houden

- Een register model A waarin de vergunningsplichtige vuurwapens² worden opgenomen;
- Een register model C waarin de munitie voor vergunningsplichtige vuurwapens wordt opgenomen;
- Een register model D waarin de aan de proef onderworpen losse onderdelen en de hulpstukken die, eens ze worden aangebracht op een wapen, tot gevolg hebben dat het wapen in een andere categorie wordt ondergebracht.

Tot voor 20 oktober 2023 was het voor erkende personen verboden om digitale registers bij te houden. De Federale Wapendienst had een fundamenteel wantrouwen ten aanzien van de sector en was van mening dat papieren registers de beste waarborg bieden tegen fraude. Er is meer dan zes jaar nodig geweest om de betrokken ambtenaren ervan te overtuigen dat een elektronisch register betere waarborgen biedt. Bovendien zijn de lidstaten ertoe verplicht

om een elektronisch register voor wapenhandelaars op te leggen³. Deze registers moeten in verbinding staan met een centraal register. België is reeds jarenlang niet in orde met deze Europeesrechtelijke verplichting.

De digitalisering van de registers is hopelijk en eerste stap naar een volledige digitalisering van alle documenten in het kader van de wapenwet. Op heden zijn tientallen ambtenaren dagelijks bezig met het overtypen van gegevens van de diverse modellen documenten omtrent overdrachten van wapens. Onvermijdelijk worden daarbij fouten gemaakt. Later ontstaat dan discussie over het al dan niet correct ingeschreven zijn van een overdracht met alle gevolgen van dien. Procedures hierover kunnen jaren aanslepen en ondergraven de rechtszekerheid. De bijzonder slordige redactie van de regelgeving maakt het in de praktijk ook heel moeilijk voorspelbaar op welke manier de regelgeving zal worden uitgelegd.

II. DIGITALISERING VERPLICHT VOOR WAPENHANDELAARS VANAF 20/10/2025

Na jaren lobbywerk vanuit de sector, heeft de minister van Justitie gelukkig ingezien dat een digitalisering van de registers voor wapenhandelaars niet alleen wenselijk is, maar eigenlijk ook verplicht is gelet op de Europese regelgeving.

Vanaf 31 oktober 2023 mogen erkende personen hun registers via een elektronisch systeem bijhouden.

Voor erkende wapenhandelaars zal het verplicht zijn om de registers in elektronische vorm bij te houden vanaf 20 oktober 2025. Papier registers zijn voor hen vanaf dan verboden.

Voor erkende wapenverzamelaars, privaatrechtelijke musea en houders van een bijzondere erkenning⁴ is er geen verplichting om elektronische registers bij te houden. Ze kunnen er evenwel voor kiezen om de registers toch elektronisch te voeren. Ook voor hen kan dit in de praktijk voordelen opleveren.

III. VOORWAARDEN DIGITALE REGISTERS

In de regelgeving worden specifieke regels opgelegd waaraan de digitale registers moeten voldoen. Het belangrijkste daarbij is dat het gebruikte informatica systeem moet beveiligd zijn fraude en manipulatie van de gegevens⁵.

Het gebruik van de courante MS-office toepassingen zoals excel of access zal onvoldoende zijn. Het is immers steeds mogelijk om de gegevens te wijzigen. Ook het gebruik van boekhoudsoftware of kassasystemen die toelaten om achteraf nog gegevens aan te passen kan niet.

De tekst verwijst naar een “beveiligde applicatie” wat veronderstelt dat er binnen de applicatie diverse beveiligingen moeten bestaan met betrekking tot de toegang tot de gegevens, het wijzigen van de gegevens, opsporen van wijzigingen, ...

In tegenstelling tot wat het geval is binnen de diverse Europese lidstaten (zoals Frankrijk, Denemarken, ...) zal er geen applicatie ter beschikking worden gesteld door de overheid. Elke wapenhandelaar kan zelf een applicatie laten ontwikkelen, of kan ervoor kiezen een applicatie te gebruiken die wordt aangeboden op de markt.

De wapenhandelaar is ervoor verantwoordelijk om “de authenticiteit van de herkomst, de integriteit van de inhoud, en de leesbaarheid van de gegevens” te waarborgen op papier of in elektronisch formaat⁶. Deze zaken dienen te worden gewaarborgd vanaf het tijdstip waarop

ze worden geregistreerd tot het einde van de bewaringstermijn. De bewaartermijn loopt zolang de erkenning van de wapenhandelaar geldig is⁷.

Onder "authenticiteit van de herkomst" wordt verstaan het waarborgen van de identiteit van de leverancier van de gegevens⁸.

Onder "integriteit van de inhoud" wordt verstaan het feit dat de inhoud die voorgeschreven is door de toepasselijke regels geen wijzigingen heeft ondergaan⁹.

In de praktijk is het niet zo evident om een applicatie te bouwen die aan al deze voorwaarden voldoet:

- De applicatie bevat persoonsgegevens, en moet voldoende beveiligd zijn conform de GDPR;
- Er dient rekening te worden gehouden met het risico op hacking, aantasting van de gegevens door computervirussen, internetfraude, ransomware, ...
- Voor elke ingegeven verrichting moet men kunnen aantonen op basis van welke documenten de verrichting werd ingegeven zijn
- Het mag niet mogelijk zijn om gegevens achteraf te manipuleren

Een gewoon boekhoudpakket, dat is opgesteld met het oog op het voldoen aan fiscale en boekhoudrechtelijke verplichtingen, zal deze waarborgen doorgaans niet bieden. Verder moeten alle gegevens ook gerapporteerd kunnen worden volgens de huidige modellen van de registers. Deze zijn niet ingebouwd in een boekhoudpakket. Gelet op het kleine aantal nog overblijvende wapenhandelaars zullen leveranciers van boekhoudsoftware of kassasystemen doorgaans niet geneigd zijn om gratis, of binnen de prijzen van bestaande abonnementen, de nodige aanpassingen te doen.

IV. VOORSTEL AANPAK WAPENUNIE EN UFA

Het zal dus nodig zijn een specifieke applicatie te ontwikkelen. Wapenunie en UFA willen hier, als representatieve sector organisaties, mee het initiatief nemen om een gezamenlijke applicatie voor de registers te ontwikkelen die minstens voldoet aan alle voorwaarden.

Het gezamenlijk ontwikkelen heeft diverse voordelen:

- We kunnen zelf beslissen welke functies we wensen te laten ontwikkelen;
- We kunnen bijkomende functies ontwikkelen die dan voor elke wapenhandel die het platform gebruikt beschikbaar zijn. Zo zou het perfect mogelijk zijn om elektronische overdrachten van wapenhandelaars tussen erkende personen (bv van invoerder/groothandel naar kleinhandel) te automatiseren zodat tijd bespaard wordt bij het inschrijven van wapens en munitie;
- Als de sector een uniform systeem gebruikt, wordt dit ook de referentie binnen de sector. In een later stadium moet het dan ook mogelijk zijn om vanuit dit systeem andere zaken te koppelen, zoals bijvoorbeeld verwerven van wapens door jagers of sportschutters of eventueel de verleende wapenvergunningen. Nog later zou misschien ook nog een koppeling met bijvoorbeeld de proefbank mogelijk zijn (bv bij registratie CWR naar aanleiding van invoer wapens) ;
- Bij het ontwerp van het systeem zal uiteraard rekening worden gehouden met de structuur van de wapenwet zodat een verwerking binnen dit systeem zekerheid biedt dat alles in orde is bij een eventuele controle van de registers;

- De ontwikkelingskosten kunnen worden gespreid over zoveel mogelijk handelaars waardoor het platform toegankelijk moet zijn ook voor kleinere wapenhandelaars;
- Afhankelijk van wat de leden wensen, kunnen we nog bijkomende diensten van administratieve ondersteuning aanbieden

Ondertussen hebben wij diverse mogelijkheden onderzocht. We lieten reeds een inschatting maken van de ontwikkelingskost voor een platform. Tevens dachten we na over een aangepaste juridische structuur.

In grote lijnen stellen wij de volgende aanpak voor:

- Oprichting van een coöperatieve vennootschap ("CV") met als aandeelhouders de erkende wapenhandelaars die meedoen binnen het platform. Elke wapenhandel kan dan aandelen kopen in functie van het volume te registreren verrichtingen. Dit aandeelhouderschap geeft stemrecht op de algemene vergadering zodat het uiteindelijk de deelnemende handelaars zelf zijn die beslissen wat ontwikkeld wordt, binnen welke budgetten, wie het bestuur waarneemt van de CV, etc...
- Het project gaat pas door als er genoeg wapenhandelaars inschrijven. Het financieel plan is immers enkel haalbaar indien we voldoende deelnemers hebben om de investering in ontwikkeling en de kosten maximaal te kunnen spreiden.
- De ingebrachte gelden worden dan gebruikt om het register te laten ontwikkelen door een softwarebedrijf dat hier uitgebreide ervaring mee heeft binnen justitie en dat op tijd en correct kan opleveren;
- Wapenunie en UFA volgen, in overleg met de betrokken overheden, de ontwikkeling op zodat gegarandeerd is dat het platform conform alle regelgeving is.
- Als het platform klaar is, wordt het ter beschikking gesteld aan de wapenhandelaars – coöperatieve vennoten;
- Het in werking houden van het platform (hosting, software updates, beveiliging, ...) wordt gefinancierd door een jaarlijkse bijdrage van de aandeelhouders die door de CV wordt gefactureerd in functie van het volume aan verrichtingen.
- De CV zou ook nog kunnen gebruikt worden om een aantal diensten bijkomend aan te bieden. We denken bijvoorbeeld aan administratieve, technische of juridische ondersteuning.

Reeds in 2020 werd een financieel plan voorbereid op basis waarvan het mogelijk moet zijn om een inschatting te geven van de te verwachten investering en kosten. Wel heeft de oorlog en dan voornamelijk de nooit eerder geziene inflatie ertoe geleid dat we dit plan volledig moeten herbekijken.

We verwachten eind november een concreet voorstel te kunnen doen. Vanaf dan zullen we ook diverse info momenten organiseren voor erkende wapenhandelaars.

EINDNOTEN

---

¹ Vreemd genoeg bepaalt art. 23 van het KB van 20 september 1991 niet dat ook verboden wapens dienen te worden geregistreerd in het register model A. Nochtans laat artikel 27 van de wapenwet toe dat erkende wapenhandelaar sommige verboden wapens verhandelen om tegemoet te komen aan bestellingen van sommige overheden, erkende wapenverzamelaars of musea of sportschutters. Ook erkende wapenverzamelaars kunnen sommige verboden wapens verzamelen mits dit in hun verzamelthema past. Deze lacune wordt niet opgelost met de wijziging van het uitvoeringsbesluit. Vanuit een voorzichtige positie adviseert Wapenunie om de verboden wapens toch op te nemen in het register, ook al is dit volgens de wettekst niet verplicht

² Volgens de tekst is er dus ook geen verplichting om vergunningsplichtige wapens die geen vuurwapens zijn (zoals bijvoorbeeld niet-gehomologeerde alarmpistolen of korte niet-vuurwapens die een kinetische energie hebben > 7,5J gemeten op 2,5m van de loop) te registreren

³ Art. 4.5 richtlijn 2021/555 van 24 maart 2021 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (codificatie) *PB* 6 april 2021 L115

⁴ Zoals bedoeld in artikel 6, al. 2 van de wapenwet

⁵ Art. 23, zevende lid KB 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet

⁶ Art. 23, negende en laatste lid KB 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet

⁷ Art. 23, derde lid KB 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet

⁸ Art. 23, tiende lid KB 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet

⁹ Art. 23, elfde lid KB 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet